

Nowe trendy w interdyscyplinarnym podejściu do ekonomicznej analizy prawa

Dr hab. Andrzej Baniak
(Central European University, Budapeszt)

Streszczenie

W ostatnim czasie obserwujemy nowy trend w badaniach ekonomicznych, zwłaszcza w badaniach mikroekonomicznych. Jest to rosnąca tendencja do integracji badawczej i metodologicznej z innymi naukami społecznymi. Tendencja ta daje się również zaobserwować w ekonomicznej analizie prawa.

W swoim wystąpieniu pragnę przedstawić najnowsze wyniki badań związanych z interdyscyplinarnym podejściem do ekonomicznej analizy prawa. Zaprezentuję dwie dziedziny badań interdyscyplinarnych. Pierwszą jest behawioralna ekonomiczna analiza prawa, łącząca w sobie elementy analizy prawnej, ekonomicznej i psychologicznej, drugą – analiza relacji pomiędzy normami społecznymi a prawem: w dziedzinie tej wykorzystuje się badania ekonomiczne, prawne i socjologiczne. Obie dziedziny badań są stosunkowo młode i nie ma w nich jeszcze spójnych teorii, stawia się za to wiele hipotez badawczych.

W pierwszej części wystąpienia zaprezentowane zostaną wybrane osiągnięcia z dziedziny behawioralnej analizy prawa, w szczególności kilka hipotez badawczych dotyczących prawa deliktowego i prawa karnego.

W drugiej części wystąpienia przedstawione będą najnowsze wyniki dotyczące związków pomiędzy normami społecznymi a normami prawnymi; jest to ostatnio dziedzina intensywnych badań teoretycznych i eksperymentalnych. W szczególności postaram się odpowiedzieć na następujące pytania: Jaka jest wzajemna relacja norm prawnych i norm społecznych. Czy normy społeczne są substytucyjne czy komplementarne w stosunku do norm prawnych? Jak wprowadzenie nowego prawa może prowadzić do zmian norm społecznych?